

ВІДГУК

наукового керівника про здобувача та дисертацію на здобуття ступеня

доктора філософії зі спеціальності 052 Політологія

в галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки

Фещука Тараса Леонідовича

на тему:

«Збройне насилля як фактор впливу на прийняття політичних рішень»

Дисертаційна робота Фещука Т. Л. «Збройне насилля як фактор впливу на прийняття політичних рішень» є самостійним завершеним науковим дослідженням, яке присвячене комплексному аналізу впливу збройного насилля на процеси формування, ухвалення та реалізації політичних рішень у сучасному політичному просторі. Дослідження характеризується теоретичною новизною, методологічною обґрунтованістю і значним практичним потенціалом для розвитку політичної науки, зокрема дослідження політичного процесу, безпекових студій і теорії політичних рішень.

Актуальність обраної теми зумовлена глибокими трансформаційними процесами, які відбуваються у сучасній світовому і політичному просторі під впливом збройних конфліктів і призводять до загострення безпекового середовища. У сучасних умовах збройне насилля виступає не лише засобом примусу або елементом конфлікту, а й набуває статусу системного чинника, який впливає на функціонування політичних інститутів, структуру політичного вибору і механізми ухвалення політичних рішень. Більш того варто не забувати, що російсько-української війни істотно трансформувала механізми політичного управління, процеси сек'юритизації політики і саму структуру владних повноважень у державі.

У дисертації здійснено комплексне теоретико-методологічне осмислення феномену збройного насилля як структурного чинника політичного процесу, яке формує специфічне середовище політичної взаємодії звужує поле альтернатив політичного вибору, трансформує логіку ухвалення рішень. Концептуалізація збройного насилля як структуроутворюючого середовища політичного процесу

дозволяє визначити параметри допустимості політичного вибору, темпи ухвалення рішень і баланс між ефективністю управління і демократичними процедурами.

Дисертація характеризується високим рівнем методології, оскільки автором застосовано комплекс політологічних, соціологічних та міждисциплінарних підходів, що дозволило здійснити системний аналіз проблеми, а поєднання теоретичних концепцій політичного процесу, теорії політичних рішень, безпекових студій і досліджень конфліктів забезпечив глибину аналізу й дозволив сформуванню узагальненої моделі впливу збройного насилля на механізми політичного вибору одного варіанта дії серед кількох можливих альтернатив на основі аналізу інформації, оцінки ризиків, цілей та обмежень.

Уточнення поняття політичного рішення в умовах збройного насилля як кризового та екзистенційного механізму політичного вибору, яке функціонує в умовах підвищеної невизначеності та обмеженості альтернатив, дозволило обґрунтувати, що в умовах воєнного конфлікту традиційні моделі раціонального вибору втрачають свою пояснювальну силу, натомість ухвалення політичних рішень відбувається у режимі кризового управління, який характеризується прискоренням процедур, централізацією влади та підвищеною роллю безпекових чинників.

Наукова новизна дисертації полягає також у розробленні концептуальної моделі впливу збройного насилля на процес ухвалення політичних рішень, що дозволяє визначити параметри легітимності, допустимості та часових горизонтів політичного вибору в умовах війни.

Як науковий керівник, відзначаю високий рівень наукової підготовки Фещука Тараса Леонідовича, його відповідальне ставлення до виконання наукового дослідження, наполегливість у досягненні поставлених цілей та здатність до самостійного наукового пошуку. У процесі роботи над дисертацією здобувач продемонстрував ґрунтовне знання сучасних теоретичних підходів політичної науки, вміння критично аналізувати наукові джерела, системно узагальнювати наукову інформацію та формулювати аргументовані висновки. Основні результати дослідження апробовано у наукових публікаціях та виступах

на наукових конференціях, що свідчить про належний рівень наукової новизни та актуальності отриманих результатів.

Загалом дисертаційна робота Фещука Т. Л. є самостійним, завершеним та актуальним науковим дослідженням, що містить нові науково обгрунтовані положення і результати, які мають істотне значення для розвитку політичної науки.

Вважаю, що дисертація «Збройне насилля як фактор впливу на прийняття політичних рішень» відповідає вимогам, передбаченим чинним законодавством України щодо дисертацій на здобуття ступеня доктора філософії, а її автор **Фещук Тарас Леонідович** заслуговує на присудження ступеня доктора філософії зі спеціальності 052 Політологія в галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки.

Науковий керівник

Світлана БОВК,
доктор політичних наук, професор,
проректор з науково-педагогічної
роботи ДЗ «Луганський національний
університет імені Тараса Шевченка»

